

Psalm 1,1 - 6 - Happy is the Man - Blaze muži (Šťastný člověk) - aneb 2 cesty

I. Uvádění:

Vážení souvěrci.

Dnes budeme na pozadí 1. Žalmu, dalších biblických textů a historických i současných událostí společně uvažovat nad Šťastným člověkem - nebo přesněji o 2 Cestách.

Při dnešní rychlosti událostí se zdá, jakoby jsme se někam neustále řítili, nemaje nad tím vším kontrolu, jakoby nás chtěly události převálcovat, nebo jakoby jsme spíše letěli neznámo kam. Proto mi dovoluňte abych Vás úvodem dnešní Bohoslužby Slova přivítal v pozitivním slova smyslu Písní pokoje-**Šalom Aleichem** našich souvěrců bratrů a sester v J. Kristu z Jerusalem Academy V Izraeli, tak, jako oni přivítali turisty, kteří právě na přiletěli na letiště Taglit at Ben Gurion Airport:

II. Úvodní Píseň: Šalom Aleichem

https://youtu.be/mZ_nbinWkvE

II. Oznámení : Jelikož Dnes vyšla služba v tlumočení Božího slova na mne,

III. proto bych úvodním čtením navázal na předchozí úvahu Žalmem 1,1-6 a poté v následující Úvaze jeho 1. částí veršem 1-3, kterou jsem minule vzal dost zkrátka: Melodram: celý 1,17 min.

<https://youtu.be/bltn0JUYNuY>

IV. Přímluvná Modlitba:

Dříve však než přistoupíme k zamyšlení nad Biblickými texty, dovoluňte mi prosím, abych se s Vámi společně pomodlil přímluvnou modlitbou...

V. Nyní se prosím zaposlouchejme do Písně k Boží oslavě, a kdo z Vás posluchačů chce, ať se přidá.

<https://youtu.be/wJkZOE-Hx8g>

VI. 2. Ve druhém čtení textu Písma Sv. Budeme číst dva odlišné texty kterých se též v úvaze hlouběji dotkneme a to:

Přísl.11,1.; 20,23.; 20,10.: a Žalmu 4,7-9 v.

Přísl. 11,1..; „Falešné váhy jsou Hospodinu ohavností, kdežto v přesném závaží má Zalíbení“

Žalm 4,8-9: 8 „Mému srdci dáváš větší radost, než mívají oni z hojných žní a vinobraní..

9 Pokojně uléhám, pokojně spím, neboť ty sám Hospodine, v bezpečí mi dáváš bydlet.:

VII. Nyní bude následovat lyrická skladba k Oslavě Boha Stvořitele: Flying Sails v podání Skupiny Gotthard Sister's z Liverpoolu:

<https://youtu.be/XjFNdGyegDA>

VIII. Modlitba za ztišení naslouchání Božímu slovu:

Než přistoupíme k zamyšlení nad Biblickými texty ,dovolte mi prosím,abych se
s Vámi společně pomodlil za Boží vedení při jeho výkladu a aby nás vedl Duch Svátý.

IX. Kázání na uvedené a vybrané texty

Vážení souvěrci. Nejprve mi dovolte jak již bylo v prvním čtení předesláno, vrátit se k 1. Žalmu a to sice k jeho první části tj. Od 1.do 3. verše, které jsem z hlediska proporcionálního věnování času, minule tak trochu ošidil: **Žalm 1,1-3:- Melodram– kratší verze: 0,43 min.:**

<https://youtu.be/bltn0JUyNuY>

Pojďme se tedy podívat na jednotlivé slova a věty, verš po verši, čtu z ČSP: „**1 Blahoslavený je muž, který nežije podle rady ničemů, na cestě hříšníků se nezastaví a v zasedání posměvačů neusedne 2 ale oblíbil si Hospodinův zákon, nad jeho zákonem rozjímá (ve dne i v noci). 3 Bude jako strom zasazený u přívodu vody, který ve svůj čas přináší ovoce a listí mu neopadá a vše co dělá se daří...“**

v. 1. Žalm začíná „oslovením“: „**Blahoslavený je muž...“** Slovo které překládáme jako „**Blahoslavený**“, je v původním jazyku použito h. slova: **Ašré** – jehož významy jsou: **blahodárný, blahoslavený, šťasten, blaze: Výraz Blahoslavený – Šťastný, Blaženosti (klíčový pojem v Ž se vyskytuje 24 x)** nevyjadřuje chvilkové štěstí, nýbrž trvalý stav hluboké spokojenosti, bezpečí a požehnání těch, jímž bylo odpuštěno (Ž 32,1), kteří žijí v bázni před Bohem (Ž 112,1; Př 28,14) důvěřují mu (Ž 2,12; 40,4; 84,13; Př. 16,20; Iz 30,18) a činí jeho vůli (Ž106,3;119,1) **srv. Mt 5,3-11.**

Dalším výrazem v Ž 1,1 je subst. ; je muž: **ha-íš** – kde **ha= člen: ten,ta, to, nebo v jiných případech dle kontextu tázací částice; v tomto případě se jedná o člen. Íš-hebr.** výraz pro významy: **každý,kdosi, druhý,někdo,nějaký,některý, osoba, samec.** Jeho odvozenina je **Anášim** a znamená přímo **muž**. Překlad žel počítá s dobovým pozadím Žalmu, kdy byl psán mj. V době patriarchální společnosti – kdy hlavní osobou rodiny byl muž a žena ho obvykle následovala i v otázkách víry – což znesnadňuje pochopení samotného **poselství, pro koho je vlastně psáno**, jakoby platilo jen pro tehdejší dobu, nebo by mohlo být záminkou k odmítnutí zvl. ze strany žen zastávající **dnešní feminismus, ale pojďme zpět k textu:**

l Pokud by se jednalo o opačné pohlaví-ženu, pak by v textu měl být výraz: **Iššá - nebo** její odvozenina **Nášim**, (oba výrazy **Íš a iššá** jsou použity ve zprávě o Stvoření Gn 1,,27; 2,8.18.20.21-23) jako výraz **sounáležitosti jednoho lidského druhu)** výraz **Iššá - Nášim** znamená: **žena(vdaná i nevdaná), manželka, osoba, samice „mužena neboť z muže vzata jest“ viz Gn 2,23.**

Přesto, že zde v této části textu je použit výraz **Íš** což naznačuje možnost pro překlad **muž, je zajímavé že oba výrazy mají jeden z významů, který je pro obě pohlaví společný – jde totiž o význam „osoba“, navíc výraz Íš má také význam „každý“... Takže by se první část textu identifikace pro koho text vlastně platí, dal přeložit například: **Šťasten každý (člověk), nebo blaze člověku - jak jsme slyšeli v melodramu úvodního čtení , nebo každé osobě** – což více zpřítomňuje poselství, pro které je tento Žalm napsán.**

Posuňme se tedy o další významný výraz v textu: ...,1 Blahoslavený je muž, který nežije podle rady ničemů... Nežije = Ne – chodí;(128,1; Př. 1,15;4,14; Dt. 29,18; 2 Kr 17,8; Jr 7,24!; 1 K 3,3 ; Ef 5,2.8). Sloveso chodit, chodit v Hospodinu, nebo nechodit v Hospodinu po jeho stezkách naznačuje určitý vzestupný pohyb důvěry vůči Bohu, nebo v opačném případě sestupný pohyb víry či nedůvěry vůči Bohu.

... „**který nežije podle rady ničemů**“:- tedy podle **plánů** ničemů – **plánů:** (Jb 21,16! 2 S 15,31 1 Kr 12,14; srv. 20,5; Neh 4,9; Př 21,30; Iz 29,15 aj;)**“na cestě hříšníků se nezastaví a v zasedání posměvačů neusedne : v zasedání: srv. Ž 107,32 (v protikladu s hříšníkem ve shromáždění spravedlivých – viz v. 5 ...“Proto ničemové na soudu neobstojí ani hříšníci ve shromáždění spravedlivých“ - s v. 1c)... „a v zasedání posměvačů neusedne“h.: na místě / v sezení/ sedadle (1s 20,18) – nebo-li nezdržuje se tam, kde se scházejí posměvači -srv. 26,4; Jr 15,17; Ž 119,1.**

Pokračujeme v. 2. ... Ale oblíbil si Hospodinův zákon - má zalíbení v Hospodinově zákonu.....; (40,9; 112,1; srv. Př.31,13; Iz 58,13); ... nad jeho zákonem rozjímá (ve dne i v noci).“ Joz 1,8;n.: přeříkává si ho /přemítá o něm,(2,1; 35,28 p; 37,30; 63,7;63,7; 119,23v; Př 15,28 srv. Sk 8,28;)

Je zajímavé že v tehdejší době aniž by znali nějaké zásady moderní psychologie si Hospodinův zákon přeříkávali, kdekoli byli, i na cestě, cestou polem atp...

Co to znamená, že si oblíbil Hospodinův zákon? Co znamená to, že z něho má radost, že o něm radostně přemítá?

Může to znamenat jediné -že totiž má s Hospodinem osobní vztah; vztah důvěry k Němu a radost z Hospodina, že život s Hospodinem je jeho osobní denní zkušeností...

V dnešní době, tedy alespoň u nás v Čs. Prostoru málokdo opravdově přemítá či hledá Hospodinův zákon, přesněji Hospodina Boha samotného – pod nánosem lidských nespravedlivých zákonů, různých negativních zkušeností v mezilidských vztazích;

a přesto často i při svých cestách do práce slýchávám rozhovory spolucestujících, kteří nejsou s tímto stavem společnosti spokojeni, rozhovory v nichž řeší své mezilidské vztahy a nejčastěji slýchávám rozhovory o silné potřebě odpuštění, po férovém čestném jednání, proti vzájemnému podvádění partnerů – což bych mohl vnímat jako pozitivní skutečnost, že i přese všechna negativa životních zkušeností, lidé hledají něco čistého, čestného a férového - totiž alespoň tzv. 2. Desku Božího – Desatera o mezilidských vztazích – o Dekalogu v životě, takže s hledáním Božího zákona to ještě úplně nevzdali a přitom mohou objevit i Boha a učinit s ním živou zkušenost.

Jak jste na tom vy? Jak jsi na tom Ty? Hledáš Boha – Hospodina? Přemítáš nad Hospodinovým zákonem?

Jeho Zákon lze nalézt ve II. Moj. (Ex.)20 kap. v.1-17 a jeho opakování pak v V. Moj. (Dt) 5. kap. 1-5 v.; 6-22 v..Nejlépe v ČSP Bible který je z hlediska překladů z původních jazyků nejpřesnější. K tomuto odkazu bych zde ukázal útlou velmi praktickou studii Doc. J. Beneše Th. D. - příručku Desatero přikázání která je psaná srozumitelně pro veřejnost. Doc. J. Beneš je vedoucí Biblistiky a Judaistiky na HTF . Ale pokud máte Bibli doma a ještě jste ji číst nezačali, pak pro počáteční navázání vztahu s Bohem nejjednodušší knihy ke čtení jsou Evangelia např. Ev. Markovo... Pokud navážete s Bohem na základě Evangelíí osobní vztah, pak nebude problémem mít z Hospodinova Zákona radost. Je ale možné začít hledat Hospodina přímo i v Jeho Zákoně kde se i On Sám představuje, kde představuje svůj charakter... Na konci Úvahy pak bude k tématu navázání osobního vztahu s Bohem zazpívána píseň. No ještě nám z prvního čtení 1. části Žalmu zbývá 3. verš který je se zaslíbením tak pojďme do toho:

V 3 ...“Bude jako strom zasazený u přívodu vody... to není jen poetický příměr, ale každodenní zkušenost ze zemědělského života, strom zasazený u přívodu vody- znamenalo to mj. strom vysazený nejen u tekoucí vody (ČEP) – nebo u řeky jak jsme slyšeli v melodramu, ale i u zavlažovacích kanálů, srv. Nu 24,6; Iz 44,4; verš pak myšlenku uzavírá požehnáním cituji:... „který ve svůj čas přináší ovoce a listí mu neopadává - nevadne“ ... „a vše co dělá se daří...“ - přivede k úspěchu (on nebo Bůh) srv. Gn 39,3.

Jelikož nejsem zahradník, ani zemědělec, pátral jsem na internetu, jestli existují stromy kterým listí po celý rok neuvadá-nebo neopadává. Objevil jsem poznámku že téměř všechny listnaté stromy, rostoucí v tropických podmínkách neshazují listí, jsou neopadavé, zvláště rostou-li blízko vodních zdrojů. Oblast Palestiny kde Žalm 1 byl sepsán, však neleží v tropickém pásmu, ale v pásmu subtropickém. K oné této poznámce o neopadavých listnatých stromech, byly přidány 3 druhy stromů – které by se mohly pěstovat a pěstují i v našich podmínkách: bobkovišeň, magnolie velkokvětá, která má nádherné květy a velké dužinaté listy a a více druhů cesmíny např. : cesmína ostrolistá, která má též dužinaté zelené listy po celý rok i v zimě a krásné červené plody. Je vidět že použitý příměr v Žalmu není jen poetické vyjádření, ale toto vyjádření včetně informace o zavlažovacích kanálech stojí i na skutečných základech. Co se týče příměru vsazeného stromu u přívodu vody, onen příměr ukazuje že jako strom který je zasazený u zdroje vláhy-tak jako voda pro něho znamená zdroj života, tak i člověk, jehož zdrojem je životodárná síla, kterou čerpá z Boha, ponese jako onen strom hojné ovoce a v pravý čas.

Při této myšlence mi nenapadá nic lepšího než duchovní vyjádření z I. Gal.5,22-25: cituji: „22 Ovoce Božího Ducha je však láska, radost, pokoj, trpělivost, věrnost, 23 tichost a sebeovládání. Proti tomu se zákon neobrací.

24 Ti kteří náležejí Kristu Ježíši, ukřižovali sami sebe se svými vášněmi a sklony. 25. Jsme-li živi Božím Duchem dejme se Duchem také řídit.“ A to navzdory - dodávám já, že kolem nás je nepříznivá vnější situace všeho možného. S takovým člověkem který žije z Ducha se dobře žije, alespoň v rodině, nebo v širším společenství.

Tímto bychom mohli tuto úvahu ukončit. Jenže tato úvaha nad 1. částí Žalmu 1, tj. v pozitivní části od 1-3 verše sleduje myšlenku tzv. Dvou cest: cituji: „1 „Blahoslavený je muž, který nežije podle rady ničemů, na cestě hříšníků se nezastaví a v zasedání posměvačů neusedne“... Již mezi verši 1 a 2-3 je zde naznačeno určité napětí, mj. napětí mezi cestou Blahoslaveného, ovocem jeho cesty, kterou jsme právě předchozích minutách rozebrali a cestou plánu ničemů a hříšníků viz v. 1. **Jaká může být taková cesta ničemy – svévolníka a hříšníka? Velmi výstižně je to vyjádřeno** o několik veršů výše než je vyjádření o Ovoci Ducha Ve stejnojmenném listu **Gal. viz 5, 16-17.19-21: 16 cituji** „Chci říci: Žijte z moci Božího Ducha a nepodlehnete tomu, k čemu vás táhne vaše přirozenost. 17 Touhy lidské přirozenosti směřují proti Duchu Božímu, a Boží Duch proti nim. Jde tu o naprostý protiklad, takže děláte to, co dělat nechcete. 19 Skutky lidské svévole jsou zřejmé: necudnost, nečistota, bezuzdnost, 20 modlářství, čarodějství, rozbroje, hádky, žárlivost, podlost, rozpory, rozkoly, 21 závist, vraždy, opilství, nestřídmost a podobné věci. Rekl jsem už dříve a říkám to znovu, že ti, kteří takové věci dělají nebudou mít podíl na království Božím...“

Kromě tohoto vyjádření co ještě může být cesta hříšníka a ničemníka-svévolníka? Taková cesta může být např. I setrvale nespravedlivé jednání – jak v rodině - např. při sporech nebo při nevyváž. věnování přízně v rodině vlastním dětem – zářným příkladem nadřezování jednomu z dětí před druhým je např. v rodině **Izáka a Rebeky**, kde **Izák nadřezoval Ezauovi** a jeho **žena Rebeka Jákobovi** - jaké důsledky to poté nabralo se můžeme v Písmu dočíst v **Gn27. - 33.** kap. tyto důsledky přetrvávají dodnes. Nebo při polygammím způsobu života ve kterém žili někteří patriarchové, kdy jednu ženu zahrnovali přízní a druhou zanedbávali - např. Vztah Abrahama k jeho ženě Sáře a k její otrokyni Hagar, důsledky byly pro mnohé rodiny naprosto zničující...

A když se z této doby přeneseme do současnosti kde mnohé rodiny mají více dětí, mohou potvrdit jak je náročné věnovat spravedlivě přízeň všem dětem stejně, i když mají různé potřeby, nebo jak spravedlivě rozsuzovat jejich spory. A co hokejové a fotbalové zápasy, kdy jsme jako diváci byli i často svědky nespravedlivého rozhodování rozhodčích? A kdybychom se posunuli do vyšší sféry např. Do vyšší politiky např. státníků jaký neblahý dopad má jejich rozhodování na vlastní národy kterým se snaží vládnout a na národy ostatní kterým politicky křivdí a poškozují je

- čímž se dostáváme ke **Druhému čtení z knihy Přísloví o tzv. Měření dvojím metrem:**

Je zde totiž zajímavý výrok, kdy měření dvojí mírou a dvojími váhami považuje Hospodin za ohavnost a je to dokonce zopakováno v knize Přísloví s různými dovětky 3x. : Přisl. 20, 23.; „Dvojí závaží je Hospodinu ohavností, falešné váhy nejsou nic dobrého“. Přisl. 20, 10.: „Dvojí závaží a dvojí míra, obojí je Hospodinu ohavností“. Přisl. 11, 1.; „Falešné váhy jsou Hospodinu ohavností, kdežto v přesném závaží má Zalíbení“

V Písmu Sv. je totiž velmi zajímavý jev - totiž když nějaká jeho část je zopakována 2x a vícekrát, má výrok obzvláštní významnost, důležitost a závažnost a závaznost. Toto pravidlo se ukazuje i např. Při Desateru kdy jeho 1. vyjádření je v knize Ex.20, a druhé tj. Opakování Desatera v Dt. 5 a ještě průběžná další opakování některých přikázání v celé Tůře –tj. v 5 knihách Mojžíšových, další zajímavostí pak je že např. V Opakování Desatera v Dt. 5 se význam 1. Přikázání ještě zdvojí tím, že se znovu zopakuje i v přikázáním 4. o 7. dni odpočinku Soboty. O Takovém příkladu dvojího metru který se jistě Hospodinu hnusí, poněvadž Hospodin ví o všem a vidí všechno – např. jaké poměřování vedou nyní politikové EU ohledně konfliktu mezi Ukrajinou a Ruskem se velmi pregnanatně vyjádřil Prof. MvDr. Staněk ve video-rozhovoru ze kterého vám nyní pustím 1. třetinu o příčinách tohoto konfliktu. Celé video pak včetně hospodářských dopadů již je na stránkách naší církve v Diskuzi. Prof. MvDr. Staněk – videorozhovor 1. kratší část (do stopáže 9,57):

<https://youtu.be/2GVkntZ9QRg>

Vzhledem k závažnosti a podtržení této situace vkládám pro nás jako intermezzo skladbu A. Vivaldiho v podání rumunské skupiny Amadeus Electric Quartet – s názvem Storm - (což v překladu znamená: v případě podstatného jména: bouře, bouřka, útok, vánice, dobytí; v případě Slovesa : zaútočit, hřímat, nadávat, bouřit, zuřit, vyrazit). Tato skladba je jak oslavě Mocného majestátu, Boha Stvořitele tak předznamenává, že Bůh má nad tím co se děje přehled, že Hospodin - Stvořitel, který je živý Bůh, je schopen zasáhnout a pokud by někteří viníci při jeho zásahu unikli, tak jen do času, rozsudku posledního Božího soudu neuniknou.

<https://youtu.be/rXiWrCFy870>

Co říci závěrem?

Jak na toto bezpráví a měření dvojím metrem reagovat? Na jakou cestu se dát? Dáš se Na cestu Blahoslaveného člověka, jak jsme četli v 1. Žalmu, nebo na cestu svévolníka - ničemného a hříšníka? Jako návrh k inspiraci jsem zde připravil dvě vyjádření:

1. V otázce vztahu ke společnosti: -Vše si důkladně ověřovat z nezávislých zdrojů, nebo pokud jste sledovali příčiny tohoto konfliktu od r. 2014 jistě máte některé zprávy uložené a tak pak je zpětně porovnat podívat se do historických kořenů problémů do hlubší minulosti, např. Do 17. stol. r. 1647– kdy probíhala válka mezi ukrajinskými záporožskými kozáky s podporou krymských Tatarů vedenými Hetmanem Bohdanem Chmelnickým s Rzeczypospolitou (Polsku-Litevskou Uníí) odkazují na historický film „Ohněm a Mečem natoč. V r. 1999 dle předlohy Henryka Sienkiewicze. A z novodobějších dějin na vyražďování Poláků (50 – 60 000), Židů a dalších skupin na Západní Ukrajině ukrajinskou povstaleckou nacionalistickou armádou UPA za II. Sv. Války – o čemž pojednává historický film Volyň natočený v r. 2016, dále pak vraždění Židů a komunistů Banderovci na Vých. Slovensku ještě v mezidobí r. 1945 -1948 v oblasti Uliče – což je zdokumentováno několik dílů na youtube, kdy nejznámější je masakr 11 Židů v Kolbasové přeživších holocaust .

A co bych však nejvíce zdůraznil - v žádném případě neskočit na lep těmto svévolníkům ve vysokých politických kruzích, kteří by rádi, ač neznají dějin a současné situace komentovali dění na Ukrajině a nejen to, ale byli by i rádi rozhodovali nad životy lidí a to nejen na Ukrajině ale i EU tudíž v duchu 1. Žalmu nezastavovat se na jejich cestách a neusedat s nimi k jednání, abychom neměli podíl na jejich skutcích tmy a jejich pokřivené cesty.

2. V osobních vztazích: - Přidržet se Hospodina- jeho Syna Ježíše Krista a jeho Ducha Sv.,v něm čerpat sílu ke spravedlivému jednání i ve vlastní rodině dle I. Galatským což je pro nás vlastně pro příští dny VÝZVOU kterou bych toto dnešní zamyšlení ukončil: Gal. 6,7-10: „*Neklamte se, Bohu se nebude nikdo posmívat. Co člověk zaseje to také sklídí.8. Kdo zasévá pro své sobectví sklídí zánik. Kdo zasévá pro Ducha sklídí život věčný. 9. V konání dobra neumdlévejme; neochabneme-li, budeme sklízet v ustanovený čas. 10 A tak dokud je čas, čiňme dobře všem, nejvíce však těm, kdo patří do rodiny víry.*“

X. Závěrečná modlitba:

Náš milý Nebeský Otče..děkujeme Ti i za zaslíbení jak jsme četli v druhé části textu 2. čtení v Žalmu 4,9: 7 – 9:kde 7 *Mnozí říkají: „Kdo nám dá užít dobrých věcí?“ Avšak nad námi ať vzejde jas Tvé tváře, Hospodine! 8 Mému srdci dáváš větší radost, než mívají oni z hojných žní a vinobraní..9 Pokojně uléhám, pokojně spím, neboť ty sám Hospodine, v bezpečí mi dáváš bydlet“*

A já v této prosbě přidávám - necht' se i tato jistota stane zkušeností nás všech. AMEN

XI. O tom, kdo nám může poskytnout trvalou jistotu a pokoj i v této neklidné době uslyšíme nyní píseň v provedení našich brí. a sester v Kristu Ježíši vysílanou z Madridu s českými titulky – „Jistota vzácná“:ke které se můžeme přidat:

<https://youtu.be/tcyb-uLpLPo>

XII. Přeji vám krásný požehnaný týden, aby byl lepší než tento a na úplný závěr se spolu s Úvodním 1. Žalmem který se pro nás může stát osobní modlitbou rozloučíme:

<https://youtu.be/8kaezTiwtk4>